Motion

1978/79:1220

av Åke Polstam m. fl.
om lokalisering till Linköping av försvarets sjukvårdsskola

Planer föreligger på att centralisera sjukvårdsutbildningen i försvaret till en för vapengrenarna gemensam sjukvårdsskola. Denna skola skulle ersätta de skolor för högre sjukvårdsutbildning som nu finns, bl. a. arméns medicinalfackskola i Stockholm, som nu utbildar ca 500 färdiga läkare och tandläkare per år i krigskirurgi och akutsjukvård. Denna senare skola har det länge varit aktuellt att omlokalisera, och Linköping har då varit ett diskuterat alternativ.

Behovet av en centralisering av utbildningen till en gemensam utbildningsanstalt har på senare tid hävdats av bl. a. överbefälhavaren. Vart denna skola skulle förläggas är ännu en öppen fråga, men förslag kommer troligen att föreläggas regeringen inom det närmaste halvåret (enligt källor inom försvarsstaben).

Stort intresse för att få denna skola lokaliserad till sig har visats från många håll – Göteborg, Stockholm, Umeå, Karlstad med flera. Universitetsklinik med aktiv forskning/undervisning inom traumatologi samt anknytning till regemente har från försvarets håll angivits som villkor. Därmed har alternativen begränsats till Stockholm, Göteborg och Linköping. Mot Stockholm talar avsaknad av lämpligt regemente för anknytning till sjukvårdsutbildningen. Dessutom finns inga lämpliga lokaler.

För Göteborg talar den eventuella nedläggningen av K 4, där friställda lokaler/personer då skulle kunna bli utnyttjade.

För Linköping talar emellertid också flera faktorer:

Regionsjukhusets personal har hittills gjort stora insatser i denna utbildning. Kirurgiska kliniken vid regionsjukhuset sköter för närvarande genom speciellt avtal helt och hållet den medicinska undervisningen vid medicinalfackskolan i Stockholm. I gengäld har man bl. a. av medicinalfackskolan fått resurser att uppehålla en extra forskningstjänst för heltidsanställd läkare, och detta avtal har alltså varit förmånligt för båda sidor.

Till kirurgiska kliniken i Linköping har under de senaste åren knutits flera befattningshavare med erfarenhet av och kompetens att bedriva undervisning av detta slag, vilket gör att de personella resurserna för just denna undervisningsverksamhet f. n. är större där än vid någon annan svensk universitetsklinik. Ett uttryck för detta är ju bl. a. att undervisningen vid medicinalfackskolan för närvarande sköts från regionsjukhuset i Linköping trots det geografiska avståndet.

Vid den aktuella kliniken i Linköping bedrivs också flera forskningsprojekt inom traumatologin, som direkt kan anknytas till behandlingen av de

skadetyper man får i krigs- och katastrofsituationer och som alltså är av stort intresse för försvaret, ett intresse som man också från försvarets sida på olika sätt givit uttryck för.

Den vid kliniken i Linköping befintliga AV-centralen är en mycket stor potentiell resurs för undervisning av detta slag, och någon lika stor sådan resurs finns inte vid andra undervisningskliniker.

Ledande befattningshavare inom försvarssjukvården har bl. a. av de här nämnda skälen förklarat sig villiga att stödja Linköping som ett alternativ för lokalisation av en skola av ovannämnda slag.

Enligt chefen för Svea trängregemente (T 1) i Linköping föreligger lokaler som är/eller kan göras disponibla vid regementet för en skola av detta slag.

Ett rationellt utnyttjande av redan befintliga resurser torde direkt medverka till att minska kostnaderna i samband med skolans lokalisation.

De *positiva konsekvenser* som en sådan skola skulle medföra blir ju flera – därav det stora intresset från många håll.

Förutom de ca 500 läkare och tandläkare som redan utbildas per år vid medicinalfackskolan i Stockholm tillkommer utbildning av läkare från övriga vapengrenar, centraliserad efterutbildning för läkare och sjuksköterskor samt utbildning av andra personalkategorier (sjuksköterskor, sjukvårdare på olika nivåer). Till en sådan skola med de resurser som måste centraliseras dit kommer sedan säkerligen att knytas en del civil akutsjukvårdsutbildning, exempelvis utbildning av paramedicinsk personal samt efterutbildning av läkare och sjuksköterskor i katastrofmedicin och akutsjukvård.

Det bör nämnas att sådan undervisning redan börjat centraliseras till Linköping: kirurgiska kliniken vid regionsjukhuset svarar fr. o. m. 1977 för efterutbildningskurser för civila överläkare och biträdande överläkare i katastrof- och krigskirurgi i socialstyrelsens regi, en kursverksamhet som sannolikt kommer att utvidgas. Fr. o. m. 1978 är också socialstyrelsens efterutbildningskurs i akutsjukvård för läkare och sjuksköterskor knuten till kirurgiska kliniken, regionsjukhuset, samt förlagd till Linköping.

Konsekvenserna torde således kunna bli såväl sysselsättningspolitiska som ekonomiska. Med den ganska omfattande verksamhet som bör bli följden av denna skola är det svårt att ange storleken av fast anknuten personal, men en ganska betydande stab av instruktörer, administratörer och servicepersonal torde komma att behövas till denna verksamhet.

Sammanfattningsvis finns det således mycket starka skäl för en lokalisering av en skola av ovannämnda slag till Linköping. Linköping har i många avseenden resurser att erbjuda som saknas på andra håll, och man är inom fackligt initierade kretsar medveten om att dessa resurser finns.

I detta sammanhang är det också angeläget att framhålla den kritiska sysselsättningssituationen i Linköping. På grund av industrins osäkra framtid där – främst inom försvars- och dataområdet – skulle en lokalisering av

försvarets sjukvårdsskola till Linköping innebära en utomordentlig tillgång för sysselsättningen där. Den besvärliga situationen på arbetsmarknaden i Östgötaregionen – främst i Linköping, Motala och den södra länsdelen – har också tagits upp i olika motioner till årets riksmöte, till vilka motioner också hänvisas.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag om lokalisation av försvarets sjukvårdsskola till Linköping.

Stockholm den 23 januari 1979

ÅKE POLSTAM (c)

PER-OLOF STRINDBERG (m) ANDERS DAHLGREN (c)

BÖRJE STENSSON (fp) LARS HENRIKSON (s)